

CAMINANT CAP A UNES NOVES ELECCIONS (IV)

LA GENT GRAN OBJECTE DEL DESIG...

El vot de les persones majors sol ser dels més sol·licitats pels partits polítics sigui quina sigui la seva naturalesa. S'han utilitzat, i es continuen utilitzant, múltiples ardits per a aconseguir el seu vot. Des d'excursions, berenades, ball de bot, a múltiples artefactes. Però després són un dels col·lectius més perjudicats quan es tracta d'establir prioritats en matèria pressupostària. Aspectes com l'augment de les pensions o la dotació econòmica de la llei de dependència no són temes fútils. En el número 379 de Quaderns Gadeso, quart lliurament de les monografies "CAMINANT CAP A UNES NOVES ELECCIONS", es defineixen quines són les expectatives electorals, la situació dels diversos col·lectius i tipologies inclosos en l'epígraf genèric de "Gent gran".

TIPOLOGIES

Segment Alt

- Amb recursos propis (patrimoni, negocis...)
- Significatiu percentatge d'actius o "semiactius"
- Residència pròpia o residències privades per a majors

Segment Mitjà

- Amb algunes dificultats econòmiques (majoritàriament pensionistes i vídues)
- Amb residència pròpia o, en menor mesura, lloguer i residències públiques (i també privades)

Segment Baix

- Amb dificultats econòmiques (pensions baixes)
- La importància de la viudetat
- Lloguers elevats; elevat ús dels centres de dia
- Risc d'exclusió

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +-5%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Octubre 2019

Abans de començar la nostra anàlisi, hem volgut establir una tipologia de la gent gran, en funció dels seus recursos: un segment alt, que disposa de recursos suficients; un segment mitjà, que té alguns problemes econòmics; i un segment baix, que pateix grans dificultats i que a vegades es troba en risc d'exclusió. En aquest Quadern es tractaran la majoria de temes sobre la base d'aquestes categories.

La taula 1 mostra la pertinença a un determinat segment és un factor clau a l'hora de valorar la situació actual de la gent gran a les Illes Balears, respecte del període de crisi. Com es pot veure l'opinió més rellevant és que un 42% opina que

la seva situació actual és dolenta, especialment la del segment baix (84%).

Per contra, un 31% creu que la seva situació és bona, com és lògic és el segment alt el que més assenyalava aquest fet (81%).

El 27% afirma que la seva situació és regular, sent el segment mitjà (51%) el que més es troba en aquesta circumstància, amb l'excepció que tendeix a dolenta.

Resulta especialment significatiu el 84% de les persones del segment baix, les que compten a menys recursos, que manifesten que el seu estat actual és dolent.

TAULA 1 COM ÉS EL TEU ESTAT ACTUAL?

	Bo	Regular	Dolent
Segment Alt	81%	17%	2%
Segment Mitjà	9%	51% →	40%
Segment Baix	2%	14%	84%
Mitjana	31%	27%	42%

Font: Baròmetres Gadeso Octubre 2019

LES PREOCUPACIONS DE LA GENT GRAN

En aquesta pàgina hem volgut esbrinar si les persones majors de 65 anys estan preocupades per la seva vellesa, pel fet de fer-se grans, i quins en són els motius principals. A més, donada la situació de vulnerabilitat d'una part important d'aquesta població, hem volgut visualitzar amb quin tipus de recursos, propis o aliens, comptem per fer front a les necessitats bàsiques.

Així doncs, a la taula següent es mostra el percentatge de persones que es declaren preocupades per la seva vellesa. Com es pot veure, les persones de 65 anys i més que s'engloben dins el segment alt (33%) se senten menys preocupades pel fet de fer-se grans que les persones del segment mitjà (64%) i, sobretot, del segment baix (fins a un 73% de les persones d'aquest segment afirmen trobar-se molt o bastant preocupades per la seva vellesa).

Si parlem de motivacions, també hi trobam diferències significatives entre els distints segments. El principal motiu que addueixen els que pateixen més dificultats, el segment baix, és l'econòmic (la por a disposar de menys recursos,

96%), mentre que la gent gran del segment alt posa l'accent sobre el deteriorament mental (72%).

Pel que fa al segment mitjà, és el fet d'haver de dependre d'altres persones i la disminució de recursos (75% i 80% respectivament) com a conseqüència de la pèrdua de poder adquisitiu a causa de l'augment del cost de la vida per sobre de les pensions, les quals s'han convertit en un tema de mobilitzacions entre la gent gran.

Aquesta dependència té un doble sentit: econòmic i d'acompanyament, tant afectiu (por a l'aïllament i la soledat), com de suport físic.

TAULA 2

ESTAU PREOCUPATS?*		PER QUIN MOTIU? **				
		Deteriorament físic	Deteriorament mental	Aïllament, soledat	Dependre d'altres persones	Disminució de recursos
Segment Alt	33%	66%	72%	11%	7%	7%
Segment Mitjà	64%	45%	65%	57%	75%	80%
Segment Baix	73%	50%	63%	67%	88%	96%

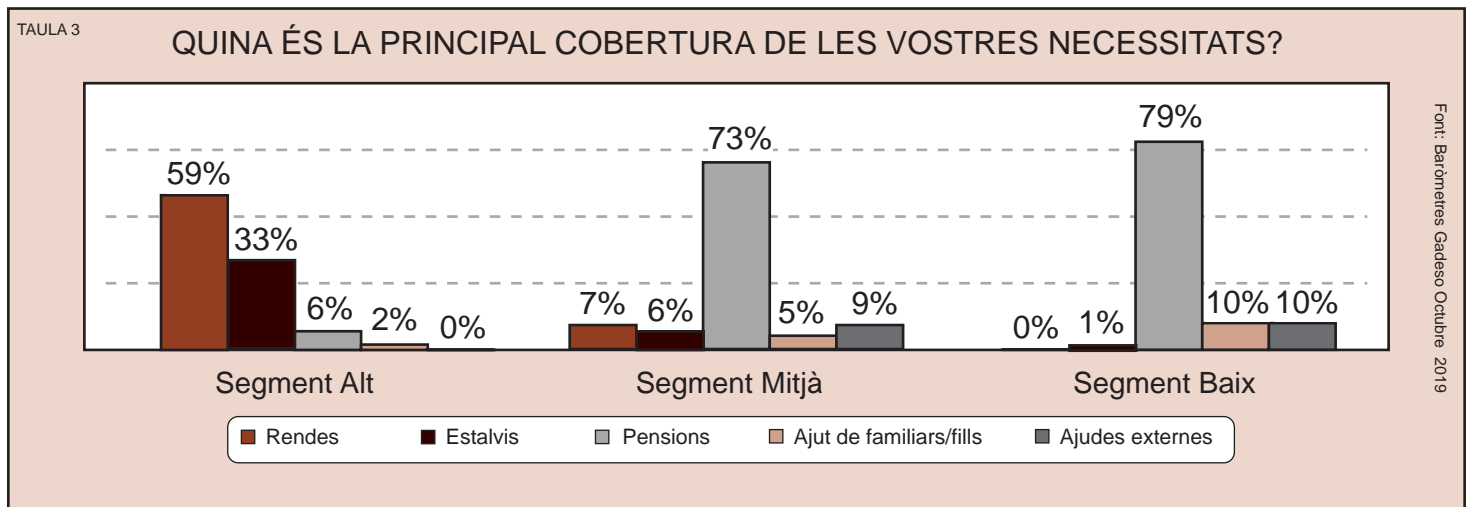
* % de persones que han contestat "molt" o "bastant"   ** respostes múltiples   Font: Baròmetres Gadeso Octubre 2019

Com es pot apreciar a la taula número 3, el segment alt cobreix les seves necessitats amb les seves rendes i estalvis. Els segments mitjà i baix fan ús de la seva pensió per a fer front a les necessitats derivades de la vida quotidiana.

Cal fer esment, per una part les pensions públiques a Balears estan per sota de la mitjana estatal, tenint en compte, sobretot, les baixes cotitzacions que s'han fet a causa del tipus de contractació que ha existit i continua

existint a la nostra comunitat, basada en l'estacionalitat i en sous precaris.

De fet un 14%, del segment mitjà, declara la necessitat d'ajuts exteriors (tant familiars com d'altre tipus). Això mateix es pot fer extensius al segment baix, però, en aquest cas, es tracta del 20%, la qual cosa vol dir 1 de cada 5 jubilats del segment baix necessita ajuts externs i familiars per cobrir despeses com pagar el lloguer, factures de subministraments, etc.

SERVEIS I PENSIONS

Un dels pilars que componen el nostre estat del benestar, és l'accés a uns serveis públics de qualitat (Taula nº 4). Així com, un bon funcionament d'aquests per facilitar un estat del benestar saludable i eficient.

Al mateix temps volem saber, ara que s'acosten les eleccions, quin partit creuen que és el més adient per posar solució als problemes que afligeixen a la gent gran.

TAULA 4

QUINA DE LES SEGÜENTS ACTUACIONS HAURIA DE SER PRIORITÀRIA?

	Segment Alt	Segment Mitjà	Segment Baix
 Revalorització (IPC) de la quantia de les pensions	12%	55%	65%
Facilitar l'accés a plans privats de pensions	36%	7%	0%
Millora de l'accessibilitat i la qualitat dels serveis públics	9%	10%	15%
Augment del nombre i la qualitat de les residències públiques	13%	12%	10%
Facilitar accés a residències privades	24%	6%	0%
Accés just i eficaç als plans de dependència	6%	10%	10%

Font: Baròmetres Gadeso Octubre 2019

A la taula número 4 es poden observar les diferències que existeixen entre els distints segments a l'hora de valorar quines haurien de ser les accions prioritàries a emprendre per l'administració a fi de resoldre els problemes que pateix el col·lectiu de la gent gran.

Així, les persones del segment alt prioritzen l'eliminació de traves per a l'accés a serveis privats de pensions i residències (36% i 24% respectivament). Per la seva banda el segment mitjà fixa les seves prioritats en la revalorització de la quantia de les pensions segons l'IPC (55%) i la Millora de l'accessibilitat i la qualitat dels serveis públics (12%). Per part seva, les persones que integren el segment baix reclamen la revalorització de les pensions segons l'IPC (55%) i l'augment de places i qualitat de les residències públiques (12%),

Pel que fa a quin és el partit que ofereix "mesures reals" per millorar la situació d'aquest col·lectiu, queda clar que cada segment té la seva preferència. Així el segment alt creu que és el PP (52%) el que millor pot donar resposta als seus problemes. En canvi tant el segment mitjà com el baix s'inclinen pel PSOE (32 i 38%, respectivament).

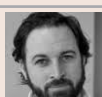
En aquests dos segments la segona força és el PP (25% i 15%) respectivament, mentre que entre el segment alt, el 20% s'alinea amb les postures extremistes de VOX (20%). Els partits més a l'esquerra, U. Podemos i Más País no compten en gaires suports, ni tan sols entre les persones del segment baix que fins i tot situen a la formació de Santiago Abascal per sobre d'aquests partits. També resulta força significatiu la caiguda en suports de Ciutadans respecte de les eleccions de l'abril passat.

TAULA 5 QUIN PARTIT CREU QUE OFEREIX MESURES REALS I EFICAÇES PER A MILLORAR LA SITUACIÓ DE LA GENT GRAN?

	PP	Ciutadans	VOX	PSOE	U. Podemos	Más País	NS/NC
Segment Alt	52%	18%	20%	5%	2%	1%	2%
Segment Mitjà	25%	13%	10%	32%	8%	4%	8%
Segment Baix	15%	10%	13%	38%	12%	3%	9%

Font: Baròmetres Gadeso Octubre 2019

LES ELECCIONS

Els Candidats		CONEXIEMENT	VALORACIÓ
Pedro Sánchez PSOE		87%	4,0
Pablo Iglesias Unidas Podemos		83%	3,8
Iñigo Errejón Más País		45%	3,2
Pablo Casado Partit Popular		78%	3,8
Albert Rivera Ciudadanos		78%	3,6
Santiago Abascal VOX		60%	3,5

TAULA 6 Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2019

El nivell de coneixement dels candidats ha augmentat, a conseqüència dels esdeveniments dels darrers mesos. Cal assenyalar que Santiago Abascal i Iñigo Errejón tenen un nivell de coneixement força baix, en comparació als altres candidats, tot i que va en augment. També cal assenyalar que els candidats d'esquerra tenen valoracions millors que els candidats de dreta, a excepció d'Iñigo Errejón, el qual també és el menys conegut, tot i que cap d'ells supera el 4 de valoració.

Interpelats per la seva intenció d'acudir a votar el pròxim 10 de novembre el 52% del segment alt, el 55% del segment mitjà i el 41% del segment baix tenen decidit d'exercir el seu dret de vot.

El 22% de les persones del segment alt i mitjà i el 14% del baix creuen que probablement votaran, però encara no ho tenen del tot decidit.

El 17% de les persones que integren el segment baix tenen decidit abstenir-se i el 15% pensa que probablement no acudirà a la seva cita amb les urnes. Aquestes xifres devallen en els altres dos segments. Així el 10% de les persones del segment mitjà i el 6% del segment alt afirmen que no votaran.

El 14% del segment alt i el 7% del segment mitjà veu poc probable participar, malgrat que encara no ho han decidit del tot.

TAULA 7

TÉ INTENCIÓ D'ANAR A VOTAR EL PRÒXIM 10N?

	Sí, decidit	Probablement Sí	No, decidit	Probablement No	Ns/Nc
Segment Alt	52%	22%	6%	14%	6%
Segment Mitjà	55%	22%	10%	7%	6%
Segment Baix	41%	14%	17%	15%	13%

Font: Baròmetres Gadeso Octubre 2019

CAMINANT CAP UNES NOVES ELECCIONS

QG publicarà fins a l'al 10 de Novembre diverses investigacions i anàlisis relacionats amb les eleccions.

Editats:

-QG N° 375 (I). Resultats oberts. Setembre 2019 / - QG N°377 (II). Els problemes s'agreugen. Octubre 2019
-QG N° 378 (III). El jovent: Passa de la política?. Octubre 2019

En preparació:

-QG N° 379 (IV). La gent gran. Octubre 2019 / -QGN° 380 (i V). Les classes mitjanes. Novembre 2019